

Mr. Jasmin JAJČEVIĆ

Centar za istraživanje moderne i savremene historije Tuzla

E-mail: jasmin.jajcevic989@gmail.com

ORCID: 0000-0003-0760-6091

1.04 Stručni rad/Professional article

UDK/UDC: 94(497.6)"1699/2023" (047)

DOI: <https://doi.org/10.52259/historijskipogledi.2024.7.11.499>

**Izveštaj sa
Naučnog projekta "HISTORIJSKI POGLEDI 2023",
Centar za istraživanje moderne i savremene historije Tuzla,
Tuzla, 17. i 18. novembar 2023. godine**

**Conference Report from
Scientific project "HISTORICAL VIEWS 2023",
Center for Research of Modern and Contemporary History Tuzla,
Tuzla, November 17 and 18, 2023**

Centar za istraživanje moderne i savremene historije Tuzla je 17. i 18. novembra 2023. godine održao Naučni projekat "Historijski pogledi 2023" u okviru koje je realizirana Međunarodna naučna konferencija pod nazivom „**Bosna i Hercegovina i geopolitičke promjene u Europi i svijetu (1699-2023)**“.¹ Ista je održana 17. i 18. novembra 2023. godine u konferencijskoj sali Hotela „Minero-Rudar“ u Tuzli.

Na konferenciji je sudjelovao niz historičara iz Bosne i Hercegovine, Crne Gore i Srbije, a referate su bili najavili i naučnici iz Bugarske.

Prezetirani su referati o raznim temama u vezi s geopolitičkim promjenama u svijetu od kraja 17. stoljeća do danas, te o uticaju tih promjena na stanje u Bosni i Hercegovini. Dominirala su pitanja o politici Rusije prema Balkanu iz historijske perspektive, te o ruskom uticaju danas, ali i o drugim

¹ Vidi više: Facebook stranicu Centra za istraživanje moderne i savremene historije Tuzla: [cimoshis.tuzla](https://www.facebook.com/cimoshis.tuzla); web stranica CIMOSHIS-a: www.cimoshis.org. BHSTRING:NET – Tuzlarije: <https://bhstring.net/tuzlauslikama/tuzlarije/viewnewnews.php?id=113981>; RTV 7: <https://www.youtube.com/watch?v=pxWAlFWKzvK>; <https://rtv7.ba/ahive/347150>; RTVTK: <https://www.youtube.com/watch?v=khmrP9GqBMM>; <https://rtvtk.ba/u-okviru-naucnog-projekta-historijski-pogledi-2023-otvorena-medjunarodna-naucna-konferencijabih-i-geopoliticke-promjene-u-europi-i-svijetu-1699-2023/>; Historiografija ba. (<https://historiografija.ba/article.php?id=2049>); <https://www.youtube.com/watch?v=viuc8UISjIA>; Aktuelno.ba: <https://aktuelno.ba/centar-za-istrazivanje-moderne-i-savremene-historije-tuzla-organizuje-naucni-projekat-historijski-pogledi-2023/>; Bolja Tuzla: <https://boljatuzla.ba/ovaj-vikend-medjunarodna-naucna-konferencija-bosna-i-hercegovina-i-geopoliticke-promjene-u-europi-i-svijetu-1699-2023/>.

uticajima (islamskog svijeta). Bilo je riječi i uticaju geopolitičkih promjena na politiku susjeda prema Bosni i Hercegovini, velikodržavnim projektima na Balkanu tokom 19. i 20. stoljeća, Londonskom mirovnom sporazumu 1913. i uticaju na muslimane Balkana, stavu velikih sila prema nezavisnosti Bosne i Hercegovine početkom 1990-ih, ali i nekim užim temama (muslimani i NOB, odnos bošnjačke emigracije prema procesima u Bosni i Hercegovini u vrijeme socijalizma, status i geopolitički položaj Kosovskog vilajeta početkom 20. stoljeća ...).

Konferencija je ponudila nove uvide u ključna pitanja uticaja geopolitičkih promjena na konkretne politike na Balkanu tokom historije. Upostavljane su i široke komparacije (Ukrajina, Gruzija, Azerbejdžan...), što je ovoj konferenciji dalo posebnu važnost.

Realizaciju Naučnog projekta "Historijski pogledi 2023", finansijski je podržalo Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona kao i sponzor BH Telecom.

Prije početka međunarodne naučne konferencije prisutnima se obratio prof. dr. Izet Šabotić, izvršni direktor CIMOSHIS-a i predsjednik Naučno-organizacionog odbora, te ministar u Ministarstvu obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona, dr. Ahmed Omerović. Moderator konferencije bio je mr. Jasmin Jajčević i mr. sc. Omer Zulić. Da je riječ o veoma ozbiljnom naučnom sadržaju edukativnog karaktera najbolje potvrđuju broj učesnika za međunarodnu naučnu konferenciju (dvadesetšest).

Prvog dana je održana je prva sesija koja je uključivala izlaganja (sedam autora) i predstavljanje časopisa Centra za istraživanje moderne i savremene historije Tuzla publikovanih u 2023. godini i to:

- *Časopis Historijski pogledi, god. VI, br. 9* (promotor: prof. dr. Sead Selimović);
- *Časopis Historijski pogledi, god. VI, br. 10* (promotor: dr. sc. Jasmin Medić);

Planirana problematika na Međunarodnoj naučnoj konferenciji bila je podijeljena i prezentovana u tri sesije:

Prva sesija

1. Dr. sc. Ramiza Smajić, Institut za historiju Univerziteta u Sarajevu, (Bosna i Hercegovina), *Bosna i balkanski mozaik identiteta u osmanskom periodu.*
2. Mr. Amer Maslo, Orijentalni institut Univerziteta u Sarajevu (Bosna i Hercegovina), *Osmanska vanjska politika u tanzimatskom periodu: implikacije po Bosanski ejalet/vilajet.*
3. Prof. dr. Redžep Škrijelj, Državni univerzitet u Novom Pazaru (Srbija), *Književno-historijski karakter osmansko-bosanskog riječnika iz 1827. godine.*
4. Dr. sc. Nada Tomović, Filozofski fakultet-Nikšić (Crna Gora), *Bosna i Hercegovina u rusko-austrijskim sporazumima 1876-1908. godine.*
5. Dr. sc. Safet Bandžović, Institut za historiju Univerziteta u Sarajevu, (Bosna i Hercegovina), *Rusija i aneksiona kriza (1908-1909).*

Prilog 2. Detalj sa Međunarodne naučne konferencije.

6. Mr. sc. Sait Š. Šabotić, JU OŠ „Mileva Lajović Lalatović“ – Nikšić (Crna Gora), *Kosovski vilajet u geostrateškim planovima osmanskog carstva i istočno pitanje.*
7. Prof. dr. Izet Šabotić, Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli (Bosna i Hercegovina), *Muslimani Balkana i Londonski mirovni sporazum iz 1912/1913. godine.*

Druga sesija

1. Prof. dr. Senaid Hadžić, Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli (Bosna i Hercegovina), *Bosna i Hercegovina u žarištu geopolitičkih promjena i velikodržavnih ideologija na razmeđu stoljećā.*
2. Prof. dr. Ajdin Huseinspahić, doc. dr. Sedad Dedić, Pravni fakultet Univerziteta u Zenici (Bosna i Hercegovina), *Vjekovna Hrvatska politika prema Bosni i Bošnjacima - od hegemonizma preko imperijalizma i fašizma do antisuverenizma.*
3. Prof. dr. Adnan Velagić, Fakultet humanističkih nauka Univerziteta „Džemal Bijedić“ Mostar (Bosna i Hercegovina), *Bosna i Hercegovina u kontroverzama Njemačke i Italijanske politike 1941. godine.*
4. Mr. sc. Osman Sušić, Fakultet političkih nauka Univerziteta u Sarajevu (Bosna i Hercegovina), *Bošnjaci/Muslimani i Narodnooslobodilački pokret.*
5. Mr. Hamza Memišević, Bošnjački institut – Fondacija Adil Zulfikarpašić, Sarajevo (Bosna i Hercegovina), *Odjeci procesa u Islamskoj vjerskoj zajednici na bošnjačku emigraciju 1960-tih godina.*
6. Dr. Jasmin Medić, Institut za historiju Univerziteta u Sarajevu (Bosna i Hercegovina), *Odnos članica Evropske zajednice prema pitanju nezavisnosti Bosne i Hercegovine.*
7. Prof. dr. Hamza Karčić, Fakultet političkih nauka Univerzitet u Sarajevu (Bosna i Hercegovina), *Da li je u Bosni i Hercegovini na sceni zamrznuti sukob?*
8. Mr. Admir Lisica, Centar za balkanološke studije pri Institut Ibn Sina i Centar za geopolitička istraživanja – Geopol, Sarajevo (Bosna i Hercegovina), *Međunarodna politika prema Bosni i Hercegovini uslijed geopolitičkih promjena 1992-2023.*
9. Mr. Almir Grabovica, doc. dr. Ermin Kuka, Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava Univerziteta u Sarajevu (Bosna i Hercegovina), *Politički i stranački sistem Srbije u funkciji perpetuiranja osnovnih postavki velikosrpske ideologije*

Treća sesija

1. Dr. Hikmet Karčić, Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava Univerziteta u Sarajevu (Bosna i Hercegovina), *Strani desničarski dobrovoljci tokom rata u Bosni i Hercegovini 1992-1995.*
2. Prof. dr. Sead Selimović, Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli (Bosna i Hercegovina), *Uloga internacionalne zajednice u implementaciji Dejtonskog sporazuma u Bosni i Hercegovini (1996-2009).*

3. Prof. dr. Radenko Šćekić, Istorijski institut Univerziteta Crne Gore, Podgorica (Crna Gora), *EX-YU prostor u epohi globalnog geopolitičkog preoblikovanja*.
4. Doc. dr. Marijana Stamova, Institut balkanistike s Centru za trakologiju kod Bugarske akademije nauke, Sofija (Bugarska), *Geopolitičke promene u Evropi i na Balkanu i njihov uticaj na Republiku (Severnu) Makedoniju od početka 21. veka*.

The image shows a program for the scientific project "Historijski pogledi 2023" organized by the Center for Research of Modern and Contemporary History in Tuzla. The program is divided into two days: 17th and 18th November 2023. It lists several speakers and their topics, including Prof. dr. Radenko Šćekić, Doc. dr. Marijana Stamova, and others. The program also includes a joint round table conference and a closing ceremony.

CENTAR ZA ISTRAŽIVANJE MODERNE I SAVREMENE HISTORIJE TUZLA

NAUČNI PROJEKAT

HISTORIJSKI POGLEDI 2023

u okviru Naučnog projekta:

Međunarodna naučna konferencija
**BOSNA I HERCEGOVINA I
GEOPOLITIČKE PROMJENE U EUROPI
I SVIJETU (1699-2023)**

PROGRAM

Honi „Miroso-Rudar“ Tuzla
Tuzla, 17 - 18. novembar 2023. godine
u 17:00 h

Prilog 3. Dio programa Naučnog projekta "Historijski pogledi 2023".

5. Doc. dr. Izudin Šarić, Ministarstvo unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona (Bosna i Hercegovina), *Bosna i Hercegovina između Rusije i zapada*.
6. Doc. dr. Izet Hadžić, Mehmed Čaušević, Maida Šljivić, Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli (Bosna i Hercegovina), *Geopolitički interes Rusije u Bosni i Hercegovini*.
7. Dr. Muamer Džananović, Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava Univerziteta u Sarajevu (Bosna i Hercegovina), *Škole i domovi kulture kao mjesta zatočenja tokom agresije na Republiku Bosnu i Hercegovinu 1992-1995*.
8. Mr. Mustafa Dedović, Ilijaš (Bosna i Hercegovina), *Značaj Petog korpusa u završnim operacijama HV-a I ARBIH-a*.

9. Mr. sc. Dženana Karup Druško, Udruženje Tranzicija, Sarajevo (Bosna i Hercegovina), *Uloga međunarodnih presuda o Bosni i Hercegovini u geopolitičkim promjena.*
10. Dr. Hazim Okanović, Fakultet za upravu Univerziteta u Sarajevu (Bosna i Hercegovina), *Uloga nevladinih organizacija u razvoju filantropije i mirovnom aktivizmu u Bosni i Hercegovini.*

Prilog 4. Učesnici Naučnog projekta “Historijski pogledi 2023”.

Utjecaj geopolitičkih promjena u Europi i svijetu na Bosnu i Hercegovinu, predstavlja na neki način dodatno educiranje i podizanje svijesti kod mladih historičara, pa i studenata o važnosti i značaju njihovih utjecaja, ciljeva i pretenzija na Bosnu i Hercegovinu. Naučna konferencija treba da bude podstrek svim budućim historičarima, da kontinuirano prate i održavaju naučne skupove iz historije Bosne i Hercegovine, osobito iz oblasti političkih, društvenih, privrednih, kulturnih i prosvjetnih prilika, kao i procesa i utjecaja geopolitičkih promjena na Bosnu i Hercegovinu. Naučna konferencija treba da podstakne na razmjenu iskustava sa naučnicima iz drugih susjednih zemalja o historijskim procesima u Bosni i Hercegovini, da tragaju i istražuju nove historijske činjenice o događajima koji su obilježili historiju Bosne i Hercegovine.

Promocija izdanja Centra za istraživanje moderne i savremene historije Tuzla publikovanih u 2023. godine, te promocija časopisa “Historijski pogledi” i upoznavanje prisutnih sa njegovom koncepcijom, sadržajem i značajem za modernu i savremenu historiju, važan je i bitan faktor predstavljanja rada i aktivnosti Centra za istraživanje moderne i savremene historije Tuzla u proteklom periodu.